

Archívumunk kincsei

1922 májusában Fekete Zoltán ismert egy a főiskola számára adományozott szakkönyvet. A műnek hosszú és beszédes hétsoros címe van: „Erdőkörmányzási tan- és kiszámítási kulcs az erdésznek minden ágaihoz általában, de különösen...” Tomascsek Ede 1847-es kétkötetes művét Fekete az alábbi, ma is megszívlelendő gondolatokkal zárja: „Az ilyen ócska könyvek sorsa, ha avatatlan utódok kezébe kerülnek, többnyire a pusztulás. Már pedig kár volna, ha ezek a szaktörténelmi szempontból annyira becses példányok örökre elkallódnának. Ezért melegen ajánlom a szaktársak szíves figyelmébe főiskolánk könyvtárát, mely a legilletékesebb hely az ilyen ereklyék elhelyezésére és az utókor számára való megőrzésére. Mentsünk meg a régi kincsekből mindent, amit még lehet.”

Szintén a májusi lapban találjuk Török Sándor miniszteri tanácsos nekrológját. „Az igazgatása alatt álló szakiskola híre túlnőtt az ország határán is. És ekkor jött a nagy összeomlás, mely egyszerre semmisítette meg a fáradságos és kitartó munkásság eredményét is s ő családjával és a szakiskolának a magyar állameszméhez hű maradt alkalmazottjaival távozni volt kénytelen. A folytonos izgalom, a hazájáért, szakiskolájáért és családjáért való aggodás csak siettette a gyilkos betegség lefolyását, mely végül is legyőzte a megtörhetetlennek hitt vaseszségét.”

A nekrológok sora sajnos a júniusi lapszámban is folytatódik. Első helyen kerül ismertetésre Horváth Sándor szakmai munkássága. „Minden vitán felül áll, hogy a magyar erdőgazdaság történetében külön korszakot jelent az a fellendülés, amely az első erdőtervény megalkotásával vette kezdetét, rohamos erőgyarapodással terjedt és emelkedett három évtizeden át, amikor a magyar erdészet kívülről a becsületesen teljesített eredményes munka elismerésének, belülről pedig egy még magasabb színvonalra jutást ígérő munkaanyagának, munkaerőnek és munkakészségnek birtokában, nagy bizakodással kezdetett és kezdett hozzá Nagymagyarország jövőendő hatalmas erdőgazdaságpolitikájának új törvénnyel való megalapozásához.”

A következő számokban találkozhatunk Gyárfás József „Magyar Dry-farming. Sikeres gazdálkodás szárazságban” című munkájával, Béky Albert és

Roth Gyula professzorok gyertyánal kapcsolatos értekezéseiről valamint Kiss Ferencz az ormányos bogarak magas körösen okozott kártételeiről.

Augusztusban sajnálatos vezércikkben közlik Vadas Jenő halálhírét és nekrológját. „Súlyosan sújtja a sors keze a magyar erdőgazdaságot. Ezernyi nyílt sebből folyik a vére, és tetőzi keserveinket, hogy rövid egymásutánban dőlnek ki legjobbaink. [...] Vadas Jenő-ben az erdőgazdasági tudomány, a szakoktatásnak, a szakbeli kutatásnak szintén három évtizeden át volt vezetőjét gyászoljuk. Vadas Jenő a sors kegyeltje volt, csak életének legvégén fordult az el tőle. [...] Már a főiskolán kitűnt társai közül és néhány kortársával együtt, zsinóros magyar ruhában járva, hatalmas propagandát fejtett ki a német diákélet megmagyarosítása körül. [...] Keserű iróniája a sorsnak, hogy éppen akkor hunyta le Vadas Jenő szeméit örökre, amikor főiskolánk és kísérleti állomásunk ismét megfelelő hajlékhoz jut és bizton reméljük, hogy még ebben az évben sokat hánytatott szakoktatásunkat és tudományos kutatásunkat ismét felépíthetjük úgy, hogy jövő fejlődése biztosítva lesz.”

50 éve, az 1972. májusi számban dr. Sebnitzler József osztja meg gondolatait és aggályait a debreceni nagyerdőről a „A jóléti erdőgazdálkodás szerepe az egészségügyben, különös tekintettel

erdőt! Fokozatosan szaporodik majd az éjjel-nappal kinttartózkodók száma. Következik majd a panaszok áradata, hogy megeszi őket a szünnyog, a kulancs. [...] Az autók már most nemcsak behajtanak az erdő ösvényeire, hanem behúznak a sűrűbe, hogy a kiszemelt helyre se kelljen gyalog menniük. Tipikus városi aszfalt-ember szokása; az elpubultak kényelme a szívinfarktusig. A motorkerékpárok pedig szinte terepgyakorlatokat tartanak. [...] Egy fából sok ezer gyufaszál gyártható, de egy gyufaszállal sok száz hektár erdő pusztítható el.”

Júliusban Kurdi István számol be egy a NEFAG által fejlesztett szerkezetéről mely a tisztításokban volt segítségére. „A Contra Stihl motorfűrész minden változtatás nélkül egy gumikerékkel ellátott kocsiszerkezetre szerelte, amelyvel megerőltetés nélkül gyorsan és szakszerűen végezhető a tisztítás.

[...] Az emberre nézve, aki a munkát végzi rendkívüli könnyebbséget jelent, hogy nem kell egész nap meggörnyedve dolgozni és az üzemanyaggal töltött 13–14 kg súlyú Stihl fűrész emelgetni.”

A novemberi lapszámot a 75 éves erdészeti kutatás jegyében szerkesztette dr. Keresztesi Béla. A szócikkek szerzői között találjuk többek között Madas, Keresztesi, Lengyel, Járó, Szász és Szepesi doktorált kutatókat.

Ugyanakkor a borítót emelném ki, mely kísértetiesen nagy hasonlóságot mutat a szűk ötven évvel későbbi,

a debreceni nagyerdőre” című írásában mely akár napjainkban is (!) íródhatott volna: „A mi Nagyerdőről szóló terveink kivédhetetlenül meg fogja emészteni az

2019. áprilisi lapszámmal. A „probléma” nem szerzői jogi jellegű.

Referálta: **Kiss Csaba** elnök
OEE Erdészettörténelmi Szakosztály